

Zápis z obhajoby disertační práce pana Mgr. Svatopluka Nevrkly

konané dne 10.9.2012

téma práce: „Logic, Form and Argument“

přítomní: dle prezenční listiny

průběh:

Předseda komise Doc. Vítězslav Švejdar zahájil obhajobu a představil přítomným kandidáta.

Školitel Doc. Petr Jirků představil doktoranda a seznámil komisi s uchazečem a jeho dis. prací.

Kandidát seznámil přítomné se svou disertační prací, stručně představil strukturu práce a hlavní východiska a teze práce: hlavní otázkou práce je, zda je tradiční logická analýza vhodným nástrojem studia argumentace v přirozeném jazyce. Cílem práce je obhájit zápornou odpověď na tuto otázku. Řešením ale není odmítnout formální logiku vůbec (autor zde polemizuje s postojem neformální logiky). Problém není ani tak v samotném nástroji formální logiky, jako spíše ve způsobu jeho užití.

Poté oponenti doc. PhDr. František Gahér, CSc. a doc. Ján Šefránek, CSc., přednesli závěry svých posudků, zdůraznili některé námitky a otázky v posudcích obsažené (podrobněji níže), kandidát Mgr. Svatopluk Nevrkla odpovídá na posudky oponentů:

doc. Ján Šefránek, CSc.:

- na str. 86 autor uvádí dvě alternativní definice extenze defaultové teorie, jen druhá z nich je korektní. Svatopluk Nevrkla: námitku uznává, navrhuje upravit chybnou definici.
- na str. 95 autor tvrdí vzájemnou převeditelnost dvou přístupů k argumentačním rámcům (ABF, AAF), kterou je ale třeba dokázat. Svatopluk Nevrkla: námitku uznává.
- příliš úzké vymezení pojmu formální jazyk. Svatopluk Nevrkla: užší vymezení používá pro účely práce, nezamýšlí tím formální definici pojmu, která vylučuje ostatní příklady formálních jazyků.

doc. PhDr. František Gahér, CSc.:

- nepřesnost formulace abstraktu, který nevystihuje jádro práce – zdá se, že se postoj autora dá chápat jako odmítavý k aplikaci logiky k analýze argumentace vůbec. Svatopluk

Nevrkla: zjednodušení v abstraktu uznává, odkazuje na podrobnější diskusi a kritiku postoje neformální logiky v kap. 3.

- nepřesné vymezení záměru moderní logiky být především formalizací matematiky a nikoli usuzování v přirozeném jazyce. Svatopluk Nevrkla: reaguje diskusí Fregova postoje k logice.
- lze doložit tvrzení, že formální logika má ambice být aplikována v analýze argumentace? Svatopluk Nevrkla: tento postoj spíše převzal od autorů zabývajících se neformální logikou

Oponenti vyjádřili spokojenost s odpověďmi kandidáta na otázky.

Diskuse:

V. Svoboda neshledává práci tak kontroverzní, jak slibuje zvolené téma. Dále se ptá, zda je něco (mimo formální logiky) vhodným nástrojem k analýze argumentace? Svatopluk Nevrkla: formální logika není nevhodný nástroj, jde spíše o způsob jeho užití. Nelze např. použít formální logiku redukovanou na zkoumání inferencí. Následuje diskuse, jaké jsou pak cíle logiky zaměřené na inference?

V. Svoboda poznamenává, že aristotelská logika měla větší reputaci jako nástroj zkoumání argumentace než má moderní logika dnes. Svatopluk Nevrkla: jednak je moderní logika úzce specializovaná, změnilo se i filosofické paradigma (např. ve scholastice hrála logika sylogismů důležitou roli.)

V. Švejdar požaduje vyjasnění termínů „tradiční logická analýza argumentu“ (Svatopluk Nevrkla: upřesňuje tento pojem, v kontrastu s novými přístupy chápání argumentů v rámci širšího celku) a „přirozený jazyk“ (následuje všeobecná diskuse).

V. Švejdar se táže kandidáta a oponentů na možnosti publikace výsledků práce.

Hlasování:

vyhlášení výsledku tajného hlasování: Komise navrhla udělit titul doktor (Ph.D.)

Zapsala: Mgr. Marta Bílková Ph.D.

Podpis předsedy komise: